

R O M A N I A
MINISTERUL EDUCATIEI NATIONALE
Str. Gen. Berthelot 28-30, Bucuresti – 70738, Tel.& Fax. (+40 1) 310.4214/3145420

A MAGYAR KISEBBSÉG TÖRTÉNELME ÉS HAGYOMÁNYAI

Tanterv véglegesítő vizsgára

Elfogadva : OMEN nr. 3046/29.01.2014

Célok és követelmények

A tanterv a véglegesítő vizsgára jelentkező «A magyar kisebbség történelme és hagyományai » tantárgyat tanító történelemtanárok számára készült.

A célok és követelmények a tanár készségeinek és kompetenciáinak a felmérése érdekében készült, a «A magyar kisebbség történelme és hagyományai » tantárgy tanításához szükséges gyakorlati ismereteket is felmérni szándékozó követelményrendszerrel.

A megcélzott kompetenciák főleg a következők :

I.1. Társadalmi kompetencia

- célokat kidolgozó és eredményeket előrejelző kompetencia
- jó interperszonális kommunikáció készsége
- kiegyensúlyozott önmegújulás készsége

I.2. A pedagógusi pályafutást elősegítő kompetenciák

A. Alapkompetenciák

- kommunikativitás
- empátia
- tanulás
- vezetés – elemzés, diagnózis, előrejelzés, tervezés, szervezés, irányítás, felmérés, döntés
- a tartalom értékesítése
- az iskolai és iskolán kívüli gyakorlat kutatása és fejlesztése
- a diák ismerete
- kreativitás

B. A pedagógus kompetencia-profilja

B.1. Kompetenciák a szakterületen

- *Elméleti szinten: képesség, hogy*
 - elsajátítsa a saját tantárgya tudományos részét
 - intra-, inter- és pluridiszciplináris kapcsolatokat teremtsen
 - elemezze, aktualizálja, bővítse a tanított tematikát
 - felfedje a tartalom formatív oldalait
- *Operacionális szinten: képesség, hogy*
 - strukturálja a tartalom elsajátítását
 - irányítsa az információk elsajátítását
 - kialakítsa a tárgyhoz szükséges specifikus gondolkodásmódot
 - értékesítse a tárgy tartalmát
 - koherensen, folyékonyan és kifejezően kommunikáljon
- *Alkotói szinten: képesség, hogy*
 - a tartalmat a diákok éltkori sajátosságaihoz igazítsa
 - serkentse maximálisan minden diák fejlődését
 - irányítsa a problémák megértését és megoldását
 - fejlessze a tartalmakat és a didaktikai stratégiákat

B.2. Módszertani kompetenciák

- *Elméleti szinten: képesség, hogy*
 - elsajátítsa a szakmódszertant
 - kapcsolatokat teremtsen a megtanult tartalmak között
 - alkalmazza a megtanult tartalmakat specifikus oktatási helyzetekben
 - megértse a magyar kisebbség történelme és hagyományai tárgy tanításának az aktuális célrendszerét
 - megértse a pszichopedagógiai tantárgyak és a szakmódszertan közötti kapcsolatokat

- *Operacionális szinten: képesség, hogy*
 - elemezze és eldöntse a szakmódszertan különböző gyakorlati alkalmazását különleges helyzetekben
 - személyre szabja a tartalmakat
 - megfelelő iskolai és iskolán kívüli tevékenységeket tervezzen
 - felmérjen, elemezzon, alakuljon a kapott eredményekhez
 - kialakítson a diákokban együttműködő, kreatívan gondolkodó, önértékelő képességeket
 - kialakítsa és fejlessze a diákokban a magyar kisebbség történelme és hagyományai tárgy iránti motivációt

- *Alkotói szinten: képesség, hogy*
 - empátiára
 - alkalmazkodjon különleges helyzetekhez
 - újítsa az oktatási tevékenységét
 - fejlessze a diákok készségeit
 - szociális és együttműködő legyen

TANTERV VÉGLEGESÍTŐ VIZSGÁRA

A magyar kisebbség történelme és hagyományai

- A honfoglalás és az államalapítás: társadalmi, gazdasági, politikai vonatkozások
- A középkori erdélyi vajdaság
- Az erdélyi fejedelemség kialakulása
- Humanizmus és reformáció Magyarországon és Erdélyben
- Erdély a Habsburg Birodalomban. A II. Rákóczi Ferenc vezette szabadságharc
- Erdély a Habsburg Birodalomban. Mária Terézia és II. József reformjai
- A reformkor Magyarországon és Erdélyben
- Az 1848-as forradalom Magyarországon és Erdélyben
- Az 1867-es kiegyezés
- Gazdaság, társadalom és kultúra az Osztrák-Magyar Monarchiában
- Az első világháború és következményei
- Az erdélyi magyarság a két világháború között
- A második világháború és következményei
- Az erdélyi magyarság a kommunizmus korszakában
- Az erdélyi magyarság 1989 után
- A magyar kisebbség hagyományai: népszokások, anyagi kultúra, népi vallásosság

Szakirodalom:

1. Magyarország története tíz kötetben, szerk. Ránki György, Budapest, 1976-1989.
2. Erdély története. I-III. Budapest, 1986.
3. Engel Pál: Beilleszkedés Európába, a kezdetektől 1440-ig. Budapest, 1990. (Magyarok Európában.I.)
4. Szakály Ferenc: Virágkor és hanyatlás 1440-1711. Budapest, 1990. (Magyarok Európában II.)
5. Kosary Domokos: Újjáépítés és polgárosodás 1711-1867. Budapest, 1990. (Magyarok Európában III.)
6. Magyarai András: Rákóczi és az erdélyi kurucmozgalom. Csíkszereda, 2003.
7. Trócsányi Zsolt: Habsburg-politika és Habsburg-kormányzat Erdélyben, 1690–1740. Bp. 1988.
8. Zimányi Vera: Óra, szablya, nyoszolya. Életmód és anyagi kultúra Magyarországon a 17–18. században. Bp. 1994.
9. Gyáni Gábor –Kövér György: Magyarország társadalomtörténete. A reformkortól a második világháborúig. Bp. 2001.
10. Gergely András (szerk.): 19. századi magyar történelem 1790-1918. Budapest, 1998.
11. Mikó Imre, Huszonkét év. Az erdélyi magyarság politikai története 1918. december 1-től 1940. augusztus 30-ig. Budapest, 1941.
12. Romsics Ignác, Magyarország története a XX. században, Budapest, 2000.
13. State and Minority in Transylvania, 1918-1989. Studies on the History of the Hungarian Community, Atlantic Studies on Society in Change, No. 142, edit. Romsics Ignac, Hunyadi Attila Gabor, Columbia University Press, New York, 2012.
14. Toth Szilárd, Partidul Maghiar și problema minorității maghiare în Parlamentul României în perioada interbelică, Cluj-Napoca, 2008.
15. Pozsony Ferenc: Erdélyi népszokások. Kolozsvár, 2006.

Módszertan

- A magyar kisebbség történelme és hagyományai című tantárgy hivatása. A tantárgy nevelő célja
- Az óra mozzanatai a magyar kisebbség történelme és hagyományai című tantárgy tanításánál – gyakorlati példák
- A magyar kisebbség történelme és hagyományai című tantárgy tanításánál alkalmazott didaktikai módszerek
- A magyar kisebbség történelme és hagyományai című tantárgy tanításánál alkalmazott didaktikai eszközök
- Az oktatás megtervezése, oktatási stratégiák
- A magyar kisebbség történelme és hagyományai című tantárgy témáinak a tanítása
- Ismeretellenőrzési technikák
- A 8 kulcskompetencia kifejlesztése – az Európai Bizottság ajánlása, amelyet Románia 2008-ban elfogadott.
- Az Európai Bizottság által ajánlott kulcskompetenciák kifejlesztése – gyakorlati példák

Szakirodalom:

1. Birta-Székely Noémi, A pedagógia alapjaitól az oktatás elméletéig, Ábel kiadó, Kolozsvár, 2010.
2. Birta Székely Noémi, Fóris Ferenczi Rita (szerk.): Pedagógiai Kézikönyv, Ábel Kiadó, Kolozsvár, 2007.
3. Falus Iván (szerk.), Didaktika, Nt, Budapest, 1998.
4. Hunyady Györgyné-M. Nádasai Mária: Osztályozás? Szöveges értékelés? Dinasztia Könyvkiadó, Budapest, 2004.
5. Bagdy Emőke, Telkes József, Személyiségfejlesztő módszerek az iskolában, NT. Budapest, 1993.
6. Knausz Imre, A tanítás mestersége, Egyetemi jegyzet, 2001. www.mek.iif.hu
7. Buzás László, A csoportmunka, Budapest, 1974.
8. Nagy Sándor, Az oktatás folyamata és módszerei, Budapest, 1993.
9. Stamatescu M., Predarea – învățarea istoriei și noile tehnologii de informare și documentare, București, 2000.
10. Tănasă Gheorghe, Metodica predării-învățării istoriei, Iași, 1996.
11. Toth Szilard, A történelemtanítás didaktikája, Editura Argonaut, Cluj-Napoca, 2009.
12. Toth Szilard, A történelemtanítás módszertana, Editura Accent, Cluj-Napoca, 2005.
13. Acquiring Key Competences through heritage education, Lies Kerkhofs, Landkommanderij Alden Biesen, 2011, coautori: Jaap Van Lakerveld, Ingrid Gussen, Christa Bauer.
14. Acquiring Key Competences through heritage education: <http://the-aqueduct.eu/?lang=ro>